

OPINIE

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

570. SESJA PLENARNA EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO –
INTERACTIO, 15.6.2022–16.6.2022

**Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Europejski przemysł meblarski –
odbudowa w kierunku innowacyjnej i ekologicznej gospodarki o obiegu zamkniętym”**

(opinia z inicjatywy własnej)

(2022/C 365/02)

Sprawozdawca: **Anastasis YIAPANIS**

Współsprawozdawca: **Rolf GEHRING**

Decyzja Zgromadzenia Plenarnego	21.10.2021
Podstawa prawna	Art. 52 ust. 2 regulaminu wewnętrznego Opinia z inicjatywy własnej
Sekcja odpowiedzialna	Komisja Konsultacyjna ds. Przemian w Przemysle (CCMI)
Data przyjęcia przez sekcję	13.5.2022
Data przyjęcia na sesji plenarnej	15.6.2022
Sesja plenarna nr	570
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	207/1/2

1. Wnioski i zalecenia

1.1. W Europie istnieje bardzo dynamiczna branża meblarska o dużej różnorodności pod względem procesów pracy i wielkości przedsiębiorstw, a także wzornictwa. Sektor ten obejmuje cały cykl życia i oferuje dobre możliwości przyjęcia podejścia zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju i przejścia na modele gospodarcze o obiegu zamkniętym.

1.2. Przedsiębiorstwa europejskie muszą przestrzegać rygorystycznych przepisów w zakresie ochrony środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa oraz dotyczących produktów, co oczywiście zwiększa koszty operacyjne. Międzynarodową konkurencję zakłócają dotacje rządowe oferowane zewnętrznym konkurentom i nieuczciwe praktyki stosowane w celu uzyskania dostępu do rynku, w szczególności przez podmioty gospodarcze z Azji.

1.3. EKES pragnie podkreślić, że właściwa równowaga między wzrostem gospodarczym, zrównoważonym rozwojem i dobrostanem społecznym jest słusznym celem, jeśli chodzi o przyszłość unijnego sektora meblarskiego. Uważa, że przedsiębiorstwa potrzebują spójnych ram prawnych dotyczących własności intelektualnej, które chronią ich interesy i są dostosowane do transformacji ekologicznej i cyfrowej.

1.4. EKES zdecydowanie opowiada się za tym, by wszystkie importowane wyroby meblarskie musiały być w pełni zgodne z przepisami UE, w tym by respektowano obowiązki w zakresie informowania konsumentów. Apeluje ponadto o spójne prawodawstwo UE, które narzuca standardowe formaty etykiet dla wszystkich produktów.

1.5. Ponieważ przemysł meblarski wykorzystuje wiele surowców, zasadnicze znaczenie mają dla niego niezawodny i nieograniczony dostęp do zasobów wysokiej jakości oraz solidne łańcuchy wartości. Ponadto, jako że zapotrzebowanie na drewno, które jest głównym surowcem dla przemysłu meblarskiego, stale rośnie, EKES uważa, że niezwykle istotna jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury leśnej oraz jej zrównoważoności, a także poprawa umiejętności i technologii.

1.6. EKES uważa, że drewno produkowane w Europie jest bardzo ważnym zasobem, który należy wykorzystać do wytwarzania produktów o wysokiej wartości dodanej. Sądzi, że wywóz surowca drzewnego nie ma sensu z gospodarczego punktu widzenia, i wzywa do wprowadzenia instrumentów ochrony handlu chroniących lokalnych producentów mebli.

1.7. Ponadto Komitet wzywa państwa członkowskie, by zniosły dotacje i inne zachęty do spalania drewna do celów energetycznych oraz promowały zasadę kaskadowego wykorzystania.

1.8. EKES pragnie zaapelować o obniżenie lub zniesienie ceł na przywożone drzewne surowce pierwotne i wtórne. Ponadto wnosi, by decydenci zadbali o egzekwowanie kryteriów zrównoważonego rozwoju zawartych w umowach handlowych oraz o uwzględnianie przy przywozie kryteriów weryfikacji dotyczących warunków pracy, wolności zrzeszania się i sprawiedliwego traktowania pracowników. Domaga się, by prawa człowieka były częścią procedur należytej staranności, przy pełnym poszanowaniu konwencji MOP dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych.

1.9. Branża meblarska musi być częścią inicjatywy dotyczącej nowego Europejskiego Bauhausu ⁽¹⁾ i przyczynić się do tworzenia zrównoważonych i sprzyjających włączeniu społecznemu produktów na potrzeby nowego sposobu życia, w którym zrównoważony rozwój harmonizuje ze stylem życia.

1.10. Porozumienie partnerów społecznych w sprawie ograniczenia stosowania formaldehydu w produkcji paneli jest doskonałym przykładem tego, w jaki sposób dobrowolne porozumienia partnerów społecznych na szczeblu europejskim mogą również przyczynić się do zmniejszenia zagrożeń dla zdrowia. Ponadto Komitet wzywa do opracowania zrównoważonych i w pełni nadających się do recyklingu opakowań i opowiada się za zmianą dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych ⁽²⁾.

1.11. EKES uważa, że konieczne jest szybkie przejście od liniowego przepływu materiałów i energii do modelu opartego na obiegu zamkniętym, aby umożliwić odzyskiwanie wartości z produktów oraz zapewnić wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy.

1.12. Komitet postrzega jako istotne, by producenci mebli projektowali swoje produkty w taki sposób, aby umożliwić odzyskiwanie wartości i ułatwić ponowne użycie, naprawę, odnawianie i recykling. System rozszerzonej odpowiedzialności producenta w sektorze meblarskim może zwiększyć możliwości ponownego użycia i recyklingu w Unii. Ponadto Komitet wzywa do wprowadzenia w prawodawstwie europejskim zakazu umieszczania mebli na składowiskach odpadów, co zwiększy poziom odzysku i ponownego użycia cennych materiałów.

1.13. Sektor ten potrzebuje wysoko wykwalifikowanej siły roboczej i musi stać się bardziej atrakcyjny dla młodszego pokolenia. Musi dążyć do ciągłej poprawy warunków pracy, tworząc jednocześnie możliwości szkoleniowe i skupiając się na motywowaniu specjalistów wysoko wykwalifikowanych i specjalistów w dziedzinie technologii cyfrowych do pracy w tym sektorze.

1.14. Komitet wzywa europejskich prawodawców do aktywnego wspierania transnarodowych inicjatyw podnoszących jakość wszystkich form przygotowania zawodowego w sektorze meblarskim. Ambitniejszy program Erasmus dla praktykantów przyczyniłby się do lepszego przekazywania bogatej i zróżnicowanej tradycji oraz do wzmocnienia innowacyjnego potencjału produkcji mebli w Europie.

1.15. Programy edukacyjne, inicjatywy w zakresie uczenia się przez całe życie i szkolenia zawodowe muszą być opracowywane przy aktywnym zaangażowaniu partnerów społecznych, instytucji edukacyjnych i innych odpowiednich organizacji pozarządowych. Zasadnicze znaczenie ma przygotowanie siły roboczej na przyszłe wyzwania w tym sektorze.

1.16. EKES wzywa do inwestowania w umiejętności, wzory, kreatywność i rozwój łańcucha wartości oraz do poprawy dostępu producentów mebli do programów finansowania badań, rozwoju i innowacji. MŚP muszą dysponować odpowiednimi zasobami, aby móc analizować rozwój swej działalności w sposób innowacyjny, zrównoważony i oparty na obiegu zamkniętym.

1.17. Komitet uważa, że pozytywny wpływ na realizację celów dotyczących transformacji ekologicznej może mieć tworzenie popytu na używane meble i wspieranie podmiotów nienastawionych na zysk zaangażowanych w proces recyklingu lub upcyklingu używanych mebli.

1.18. Ponadto EKES wzywa do stworzenia europejskiej platformy, która obejmowałaby przedsiębiorstwa, partnerów społecznych, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, instytuty badawcze, szkoły wyższe i inne zainteresowane strony oraz promowała rozwój przedsiębiorczości w branży meblarskiej.

⁽¹⁾ „Nowy Europejski Bauhaus: piękno, zrównoważoność, wspólnota”, COM(2021) 573 final.

⁽²⁾ Dz.U. L 365 z 31.12.1994, s. 10.

2. Uwagi wstępne

2.1. Nowa strategia przemysłowa dla Europy⁽³⁾ koncentruje się na nieodwracalnym i stopniowym przechodzeniu na zrównoważony system gospodarczy, który nikogo nie pozostawia w tyle, obejmuje cyfryzację i rozwój ekologiczny oraz buduje partnerstwa między przemysłem, partnerami społecznymi, organami publicznymi i odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.

2.2. W Europie istnieje dynamiczna branża meblarska o dużej różnorodności pod względem procesów pracy i wielkości przedsiębiorstw. Jest to zasadniczo sektor wymagający znacznych nakładów pracy, a łańcuchy wartości są w nim nadal lokalne lub regionalne, w dużym stopniu zdominowane przez MŚP i mikroprzedsiębiorstwa. Sektor zatrudnia około 1 mln pracowników i odpowiada za jedną czwartą całkowitej światowej produkcji mebli⁽⁴⁾.

2.3. Branża meblarska obejmuje cały cykl życia: surowce, przetwarzanie, wykorzystanie, konserwacja, ponowne użycie, recykling, biomasa do produkcji energii. Stwarza zatem dobre możliwości przyjęcia podejścia zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju i przejścia na modele gospodarcze o obiegu zamkniętym.

2.4. Pandemia COVID-19 mocno uderzyła w sektor meblarski, a zwłaszcza w transgraniczne łańcuchy wartości, które poważnie ucierpiały wskutek wielu ograniczeń w swobodnym przepływie towarów i osób. Pokazało to znaczenie zintegrowanego i dobrze funkcjonującego jednolitego rynku.

3. Konkurencyjność

3.1. Różnorodność krajowych przepisów, norm, systemów certyfikacji i wymogów dotyczących etykietowania stanowi barierę dla producentów unijnych i pociąga za sobą nieproporcjonalne koszty dla przedsiębiorstw. Normalizacja i ogólnounijne zharmonizowane przepisy mogą przyczynić się do zminimalizowania barier oraz do zapewnienia pewności i wspólnego rozumienia wszystkim uczestnikom rynku.

3.2. Niedawny wzrost cen energii w Europie negatywnie wpływa na konkurencyjność sektora i nakłada się na problem dostępności materiałów i wzrostu cen surowców.

3.3. Konkurencja na rynku międzynarodowym rośnie, a dodatkowo przedsiębiorstwa z państw trzecich czasami stosują nieuczciwe praktyki, aby zyskać dostęp do rynku – zwłaszcza podmioty gospodarcze z Azji, które w niektórych przypadkach są dotowane przez rządy swych państw. Ponadto przedsiębiorstwa europejskie muszą przestrzegać bardziej rygorystycznych przepisów w zakresie ochrony środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa oraz dotyczących produktów, co oczywiście zwiększa koszty operacyjne. Niskie normy środowiskowe w państwach trzecich również stawiają europejskie wyroby meblarskie wyprodukowane z prawdziwego drewna w niekorzystnej sytuacji. EKES uważa, że aspekty te zakłócają konkurencyjność lokalnych przedsiębiorstw konkurujących na rynkach światowych.

3.4. Jeśli chodzi o rynek wewnętrzny, EKES zdecydowanie opowiada się za tym, by wszystkie przywożone wyroby meblarskie musiały być w pełni zgodne z przepisami UE, w tym by respektowano obowiązki w zakresie informowania konsumentów, takie jak odpowiednie etykietowanie produktów dla konsumentów. Wzywa ponadto do przyjęcia spójnego prawodawstwa UE nakładającego wymóg, by wyrobom branży meblarskiej towarzyszyły informacje przedstawiane na etykietach o standardowym formacie, np. kraj pochodzenia, zastosowane materiały, jasne oznaczenie wszystkich części składowych produktu, bezpieczeństwo produktu, trwałość, instrukcja użytkowania, czyszczenia i konserwacji, gwarancja na produkt itp. Nasilone działania w zakresie nadzoru rynku, służące ocenie jakości przywożonych mebli, muszą zapewniać informowanie konsumentów i równe warunki działania dla lokalnych producentów z UE.

3.5. EKES z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą cyfrowych paszportów produktów będącą częścią przyszłej inicjatywy dotyczącej zrównoważonych produktów⁽⁵⁾. Narzędzia te, o ile są dobrze zaprojektowane i zharmonizowane, mogą stymulować gospodarkę o obiegu zamkniętym dzięki przekazywaniu informacji na temat produktów w łańcuchach wartości oraz, między innymi, pobudzaniu popytu w obiegu zamkniętym i dostarczaniu konsumentom informacji niezbędnych do dokonywania świadomych wyborów.

3.6. Producenci z państw trzecich nadrabiają zaległości technologiczne, zatem ta przewaga konkurencyjna UE traci znaczenie. W związku z tym potrzebne są nowe modele biznesowe łączące konkurencyjność ze zrównoważonym rozwojem i zapewniające lokalnym producentom dostęp do rynku.

3.7. Sektor ten jest również bardzo wrażliwy na ochronę praw własności intelektualnej, zwłaszcza że jakość, innowacje i wzornictwo nadal stanowią główną przewagę konkurencyjną UE. Komitet uważa, że przedsiębiorstwa potrzebują spójnych ram prawnych, które chronią ich interesy i są dostosowane do transformacji ekologicznej i cyfrowej.

⁽³⁾ „Nowa strategia przemysłowa dla Europy”, COM(2020) 102 final.

⁽⁴⁾ KE – Rynek Wewnętrzny, Przemysł, Przedsiębiorczość i MŚP.

⁽⁵⁾ Inicjatywa dotycząca zrównoważonych produktów.

3.8. EKES pragnie podkreślić, że właściwa równowaga między wzrostem gospodarczym, zrównoważonym rozwojem i dobrostanem społecznym jest słusznym celem, jeśli chodzi o przyszłość unijnego sektora meblarskiego i ogólnie unijnej gospodarki.

4. Dostęp do surowców

4.1. Sektor meblarski wykorzystuje wiele surowców w procesie produkcji (np. drewno, trzcinę, skórę, metal, tworzywa sztuczne, tekstylia, szkło, pianki itp.). Niezawodny i nieograniczony dostęp do surowców wysokiej jakości ma kluczowe znaczenie dla producentów europejskich i EKES wzywa do wzmocnienia łańcuchów wartości, które umożliwiłyby rozkwit przemysłu. Apeluje ponadto o odpowiednie etykietowanie dla konsumentów materiałów nieдрzewnych wprowadzanych na rynek europejski, co pomoże chronić europejski przemysł meblarski przed tanimi i często niezrównoważonymi surowcami pochodzącymi z państw trzecich.

4.2. Drewno jest jednym z najłatwiej dostępnych i naturalnie odnawialnych surowców. Popyt stale się zwiększa, a cena surowców, które są zgodne z przepisami i normami UE, także rośnie i powoduje dodatkową presję. Aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu na drewno na rynku wewnętrznym, trzeba koniecznie rozbudować i zmodernizować infrastrukturę leśną oraz jej zrównoważoność, a także poprawić umiejętności, technologie i logistykę podmiotów zajmujących się pozyskiwaniem drewna.

4.3. Komitet jest zaniepokojony ogólnym spadkiem dostępności głównego surowca dla branży i wzrostem cen wynikającym różnorodności zastosowań surowca, zwłaszcza do produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Uważa, że przemysł meblarski i przemysł drzewny zapewniają znacznie większe korzyści pod względem wartości dodanej i zatrudnienia niż bezpośrednie spalanie drewna, wzywa państwa członkowskie do zniesienia dotacji i innych zachęt do spalania drewna w celach energetycznych oraz ponownie apeluje o „promowanie zasady wykorzystywania kaskadowego (wytwarzanie produktów, ponowne wykorzystywanie, naprawa i recykling, wykorzystanie wartości energetycznej)”⁽⁶⁾. Proponuje również, by intensywniej promować europejskie drewno na rynku wewnętrznym poprzez zwiększenie widoczności i wykorzystania autentycznych produktów i mebli z drewna.

4.4. Ponadto subsydia oferowane nabywcom europejskiego drewna spoza UE tworzą zakłócenia po stronie popytowej. EKES wzywa do wprowadzenia instrumentów ochrony handlu chroniących lokalnych producentów mebli i jest przekonany, że wywóz surowca drzewnego nie ma sensu z gospodarczego punktu widzenia.

4.5. Jeżeli chodzi o przywóz drewna, jest niezwykle ważne, aby umowy handlowe UE ułatwiały dostęp do pierwotnych zasobów drzewnych spoza UE. W tym kontekście EKES pragnie zaapelować o obniżenie lub zniesienie ceł na przywożone drzewne surowce pierwotne i wtórne. Ponadto systemy certyfikacji drewna przywożonego z niektórych krajów nie są w pełni skuteczne. Komitet apeluje, by decydenci zadbali o egzekwowanie kryteriów zrównoważonego rozwoju zawartych w umowach handlowych oraz o uwzględnianie przy przywozie kryteriów weryfikacji dotyczących warunków pracy, wolności zrzeszania się i sprawiedliwego traktowania pracowników. Domaga się, by prawa człowieka były częścią procedur należytej staranności, przy pełnym poszanowaniu konwencji MOP dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych. Zapewniłoby to równe warunki działania na rynku.

5. Zrównoważony rozwój i transformacja ekologiczna

5.1. EKES uważa, że komunikat KE pt. „Nowy Europejski Bauhaus” stanowi dla przemysłu meblarskiego doskonałą okazję, by przyczynić się do tworzenia zrównoważonych i przyjaznych włączeniu społecznemu produktów na potrzeby nowego sposobu życia, w którym zrównoważony rozwój harmonizuje ze stylem życia. Ogólna transformacja sektora we wszystkich jego aspektach będzie udana tylko wtedy, gdy zwiększymy aktywny udział pracowników i ich przedstawicieli.

5.2. Komitet odnotowuje rosnącą tendencję poszukiwania przez konsumentów przyjaznych dla środowiska produktów wytwarzanych z poszanowaniem godnych warunków pracy. Ponadto sektor meblarski może poprawić swój wpływ na środowisko, wytwarzając bardziej trwałe produkty i wykorzystując materiały pochodzące z recyklingu lub zrównoważone (takie jak dąb, sosna, akacja itp.) i odzyskane drewno.

5.3. EKES wzywa do stworzenia spójnych europejskich ram prawnych, które zabraniałyby sprzedawania na rynku wewnętrznym produktów zawierających niebezpieczne środki zmniejszające palność. Substancje niebezpieczne należy ponadto zastąpić na przykład piankami na bazie wody, mniej niebezpiecznymi klejami lub substancjami o niskiej zawartości lotnych związków organicznych. Porozumienie partnerów społecznych w sprawie ograniczenia stosowania formaldehydu w produkcji paneli jest doskonałym przykładem tego, w jaki sposób dobrowolne porozumienia partnerów społecznych na szczeblu europejskim mogą również przyczynić się do zmniejszenia zagrożeń dla zdrowia związanych z substancjami niebezpiecznymi.

⁽⁶⁾ Opinia EKES-u w sprawie szans i wyzwań związanych z większą konkurencyjnością europejskiego przemysłu drzewnego i meblarskiego (opinia z inicjatywy własnej) (Dz.U. C 24 z 28.1.2012, s. 18).

5.4. Komitet wzywa także do wprowadzenia obowiązku stosowania zrównoważonych i w pełni nadających się do recyklingu opakowań i apeluje o zmianę dyrektywy 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych. Uważa również, że zachęty podatkowe mogłyby odegrać ważną rolę w promowaniu projektów związanych ze zrównoważonym rozwojem.

6. Obieg zamknięty

6.1. Zgodnie z ambicjami ogłoszonymi w Europejskim Zielonym Ładzie ⁽⁷⁾ i w planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym ⁽⁸⁾ gospodarka UE wykazuje oznaki przestawiania się na obieg zamknięty i wspierania innowacji w kierunku zrównoważonych nowych modeli gospodarczych. Oddzielenie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.

6.2. Dane pokazują, że od 80 % do 90 % odpadów meblowych w UE stanowiących stałe odpady komunalne jest spalanych lub umieszczanych na składowiskach. EKES jest szczególnie zaniepokojony brakiem informacji dla konsumentów i dostępności części zamiennych, co zachęca raczej do zakupu nowych mebli niż do działania w obiegu zamkniętym. Wprowadzenie w prawodawstwie europejskim zakazu umieszczania mebli na składowiskach odpadów zwiększyłoby poziom odzysku i ponownego użycia cennych materiałów.

6.3. Jedynym rozwiązaniem pozwalającym przeciwdziałać zmianie klimatu i nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych Ziemi jest szybkie przejście od liniowego przepływu materiałów i energii do modelu opartego na obiegu zamkniętym. Modele gospodarki o obiegu zamkniętym stosowane w sektorze meblarskim są w stanie umożliwić odzyskiwanie wartości z produktów oraz zapewnić wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy. EKES podkreśla, że meble, a zwłaszcza autentyczne produkty z drewna, mają kluczowe znaczenie dla składowania dwutlenku węgla, a tym samym skutecznie przyczyniają się do walki ze zmianą klimatu.

6.4. Komitet uważa za istotne, by producenci mebli projektowali swoje produkty w taki sposób, aby umożliwić odzyskiwanie wartości i ułatwić ponowne użycie, naprawę, odnawianie i recykling. Procesy produkcyjne muszą koncentrować się na stymulowaniu zasobooszczędności i efektywności energetycznej oraz obniżaniu kosztów produkcji.

6.5. System rozszerzonej odpowiedzialności producenta w sektorze meblarskim może zwiększyć możliwości ponownego użycia i recyklingu w Unii, promując zachęty dla producentów do uwzględniania wpływu na środowisko, począwszy od etapu projektowania aż po wycofanie produktu z użytku.

7. Edukacja, cyfryzacja i warunki pracy

7.1. Niedawne badanie pokazuje, że większość pracowników w sektorze meblarskim nie posiada kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego ani wiedzy o aspektach gospodarki o obiegu zamkniętym ⁽⁹⁾. Zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowaną siłę roboczą jest jednak wysokie, a branża boryka się z ciągłym starzeniem się siły roboczej i ma trudności z przyciąganiem młodszego pokolenia. Aby zwiększyć atrakcyjność sektora, niezwykle ważną jest stała poprawa warunków pracy (bezpieczeństwo i higiena pracy) oraz możliwości dalszego szkolenia, a także skupienie się na motywowaniu specjalistów wysoko wykwalifikowanych i specjalistów w dziedzinie technologii cyfrowych do podejmowania pracy w branży.

7.2. W porównaniu z innymi częściami świata koszty pracy w UE są nieco wyższe, ale wyższe niż w innych regionach są także wydajność i innowacyjność. EKES wspominał już, że „w celu podniesienia wydajności i utrzymania przewagi nad konkurencją omawiana branża potrzebuje pracowników wyszkolonych w zakresie najnowocześniejszych umiejętności i technologii” ⁽¹⁰⁾.

7.3. Komitet wzywa europejskich prawodawców do aktywnego wspierania transnarodowych inicjatyw podnoszących jakość wszystkich form przygotowania zawodowego w sektorze meblarskim, takich jak na przykład idea europejskich niezbędnych kwalifikacji ⁽¹¹⁾.

7.4. Należy rozwijać podstawowe i ustawiczne kształcenie zawodowe, aby pomagać w nabywaniu umiejętności i nowych kompetencji specyficznych dla tego sektora. Trzeba w to włączyć partnerów społecznych, instytucje edukacyjne i inne odpowiednie organizacje pozarządowe. Przyszłość siły roboczej w sektorze meblarskim to miejsca pracy wymagające znajomości zaawansowanych technologii i specjalistycznej wiedzy, oparte na rzetelnym dialogu społecznym i układach zbiorowych, zapewniające godziwe wynagrodzenie i warunki pracy oraz mogące przyciągnąć młodsze pokolenie.

⁽⁷⁾ COM(2019) 640 final.

⁽⁸⁾ COM(2020) 98 final.

⁽⁹⁾ Innovation in the Furniture Industry in the era of circular economy [Innowacje w przemyśle meblarskim w dobie gospodarki o obiegu zamkniętym].

⁽¹⁰⁾ Opinia EKES-u w sprawie szans i wyzwań związanych z większą konkurencyjnością europejskiego przemysłu drzewnego i meblarskiego (opinia z inicjatywy własnej) (Dz.U. C 24 z 28.1.2012, s. 18).

⁽¹¹⁾ European Furniture Professions [Europejskie zawody związane z branżą meblarską].

7.5. Ambitniejszy program Erasmus dla praktykantów również przyczyniłby się do lepszego przekazywania bogatej i zróżnicowanej tradycji oraz do wzmocnienia innowacyjnego potencjału produkcji mebli w Europie, a także pomógłby zwiększyć atrakcyjność sektora meblarskiego dla młodych ludzi i całego społeczeństwa. Ponadto EKES zaleca promowanie systemów walidacji wspierających wzajemne uznawanie kwalifikacji.

8. Finansowanie i inwestycje

8.1. Europejskie przedsiębiorstwa potrzebują dostępu do programów finansowania badań, rozwoju i innowacji, które mogą pomóc im w zwiększeniu skali, podniesieniu wydajności oraz wprowadzeniu obiegu zamkniętego i nowych technologii. Potrzebne są również inwestycje w promowanie obiegu zamkniętego, trwałości produktów oraz możliwości ich naprawy lub odnawiania i recyklingu. Ponadto pozytywny wpływ na realizację celów dotyczących transformacji ekologicznej może mieć tworzenie popytu na używane meble i wspieranie podmiotów nienastawionych na zysk zaangażowanych w proces recyklingu lub upcyklingu używanych mebli.

8.2. Dostęp do możliwości finansowania jest jedną z najpoważniejszych słabości w sektorze zdominowanym przez MŚP. Jest niezwykle ważne, aby MŚP dysponowały odpowiednimi zasobami, które pozwolą im analizować rozwój ich działalności w sposób innowacyjny, zrównoważony i oparty na obiegu zamkniętym, oraz aby wspierać MŚP przejściowymi zachętami podatkowymi i niższymi stawkami VAT na meble odnowione i regenerowane.

8.3. Lepsze cechy takie jak wzornictwo, jakość, trwałość czy ergonomia wyrobów meblarskich są w stanie zrównoważyć przewagę cenową producentów z krajów, gdzie wynagrodzenia są niskie. Ponadto innowacje w zakresie wykorzystania materiałów i zaawansowane technologicznie zakłady produkcyjne zapewniają dodatkowy efekt dźwigni w zakresie konkurencyjności. W związku z tym Komitet wzywa do inwestowania we wzornictwo, kreatywność, umiejętności i rozwój łańcucha wartości.

8.4. Wreszcie EKES apeluje o stworzenie europejskiej platformy promującej rozwój biznesu w przemyśle meblarskim oraz ostrożnościowej oceny skutków społecznych wprowadzenia nowych technologii. Platforma ta powinna obejmować przedsiębiorstwa, partnerów społecznych, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, instytuty badawcze, szkoły wyższe i inne odpowiednie zainteresowane strony oraz zapewniać wsparcie na rzecz wzrostu sektora, podobnie jak europejska platforma zainteresowanych stron gospodarki o obiegu zamkniętym⁽¹²⁾, która jest tu doskonałym przykładem.

Bruksela, dnia 15 czerwca 2022 r.

Christa SCHWENG
Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽¹²⁾ Europejska platforma zainteresowanych stron gospodarki o obiegu zamkniętym.